



Magyar Cserkészszövetség

Cím H-1025 Budapest, Tömörkény utca 3/a.

Telefon Fax +36 1 394 5084

Email titkarsag@mcssz.hu Honlap www.cserkesz.hu



A Magyar Cserkészszövetség Jogi Bizottságának a cserkészcsapatokon belüli mozgalmi munka keretében felmerülő egyes jogi felelősségi kérdéseket összefoglaló dokumentuma

A dokumentum három nagyobb témát ölel fel, melyek a cserkészcsapatokon belüli mozgalmi munka keretében felmerülő lehetséges jogi felelősségi kérdéseket igyekeznek bemutatni. Az egyes témákon belül megjelenítésre kerülnek azok jogszabályi hátterei, kiemelt fogalmai, a témakörrel kapcsolatos csapatparancsnoki feladatok, valamint a lehetséges jogkövetkezmények. Egyes fogalmak több témában is megjelennek, figyelemmel a tárgykörhöz kapcsolódó specifikumokra.

Az esetlegesen változó jogszabályi környezetre, a Szövetség belső szabályaira tekintettel szükséges e dokumentum három évenkénti felülvizsgálata.

Tartalom

1. Pénzügyi felelősség	2
2. A károkozásért, balesetért való helytállás kérdései csapatparancsnoki szinten.....	9
3. Gyermekvédelemmel kapcsolatos felelősség.....	19

Készítette:

Hencz Gyöngyi (1909.), Bibó Zoltán (121.), Pénzügyi rész: Bechtold Jakab (1909.)

Budapest, 2021. május 14.



Magyar Cserkészszövetség

Cím H-1025 Budapest, Tömörkény utca 3/a.

Telefon Fax +36 1 394 5084

Email titkarsag@mcssz.hu Honlap www.cserkesz.hu



1. Pénzügyi felelősség

A pénzügyi felelősség részben azt járjuk körbe, hogy a csapatvagyon mennyiben önálló vagyon, meddig és hogyan rendelkezhet a csapatparancsnok a csapat tevékenységét segítő vagyonelemekkel, illetve mi a szerepe a fenntartónak (csapatot segítő alapítvány, egyesület, plébánia). Ehhez a részhez csatolunk egy csapatparancsnoki összesítőt, ami az átláthatóság eszközei foglalja össze.

Jogi háttér:

- Alapszabály (27. § - A cserkészcsapat gazdálkodása)
- Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (Civil tv.)
- A Polgári Törvénykönyv szóló 2013.évi V. törvény (Ptk.) (egyesület, alapítvány)

Kiemelt fogalmak: csapatvagyon, fenntartó, cserkészcsapat gazdálkodása, tartozásért való felelősség, adománygyűjtés, fenntartó adatai

Részletezés:

- **Cserkészcsapat vagyona¹**

Amit a cserkészcsapat vagyonának nevezünk, az azt a vagyont (sátrak, táborozási felszerelések stb.) jelenti, ami a csapatban folyó nevelési tevékenységet szolgálja. A cserkészcsapat nem önálló jogi személy, így jogi értelemben vett vagyona nem lehet, azzal maga nem rendelkezhet. A Szövetség jogi személy, a Szövetségnek lehet vagyona, így a cserkészcsapat vagyona egyben a Szövetség vagyonának számít. A Szövetség vagyonának pontos ismeretéhez cserkészcsapat **évente frissített leltárt kell**, hogy készítsen az Alapszabály alapján².

A cserkészcsapat pénzügyeiben **átláthatóvá kell tenni**, hogy az egyes tevékenységek költségeiből mennyit állt a cserkészcsapat, mennyit állt a fenntartó és mennyit álltak esetleges más közreműködők.

¹ Alapszabály 27. § (1) bekezdése

² Alapszabály 27. § (1) bekezdése



Magyar Cserkészszövetség

Cím H-1025 Budapest, Tömörkény utca 3/a.

Telefon Fax +36 1 394 5084

Email titkarsag@mcssz.hu Honlap www.cserkesz.hu



- Fenntartó³

A fentiek szerint tehát a cserkészcsapat nevelési tevékenységéhez a Szövetség vagyonának egy részét veszi igénybe. A fenntartáshoz, programokhoz, táborokhoz gyűjtött támogatást tehát a Szövetség könyvelésébe be kell vezetni, illet a cserkészcsapat saját jogon nem kezelhet. Mindemellett azonban a csapat a cserkészélet finanszírozásához fenntartó(k) segítségét kérheti.

A Szövetség írásbeli megállapodást köthet⁴ egy vagy több jogi személlyel (a továbbiakban: fenntartó) a cserkészcsapat fenntartásáról, támogatásáról. Ez a fenntartó lehet például alapítvány, egyesület, plébánia, de nem lehet gazdasági társaság vagy politikai párt⁵. A létesítő okiratban megjelölt az a cél, amire a fenntartó számlájára utalt/általa beszedett pénz felhasználható.

A megállapodásban részletezni kell, hogy a fenntartó milyen – elsősorban természetbeni – támogatással segíti a cserkészcsapat munkáját. A fenntartóval kötött írásbeli megállapodást a Szövetség képviselője jogosult aláírni (országos elnök vagy országos ügyvezető elnök). A fenntartóval kötött **megállapodás** elektronikus példányát a csapatparancsnoknak haladéktalanul meg kell küldenie a **kerületi** és az országos elnökségnek.

Ami fontos, hogy a fenntartó nem lehet politikai párt vagy gazdasági társaság (kft., nyrt., zrt., bt., stb.) Ha cserkészcsapat politikai párttal vagy gazdasági társasággal köt, vagy kötött korábban ilyen jellegű megállapodást, az semmisnek minősül.

- Cserkészcsapat gazdálkodása

A Szövetség jogi személy, így neki lehet vagyona, a csapatnak nem.⁶ Ennek több vonzata van: egyrészt a már említett évenkénti leltár elkészítése, másrészt, hogy a csapatparancsnok a Szövetség beleegyezésével, meghatalmazásával rendelkezhet a csapatot segítő vagyontárgyakkal/pénzösszeggel. Ennek megfelelő formája lehet az általános a meghatalmazás, amely engedi azt, hogy a csapatparancsnokok rendelkezhessenek a Szövetség vagyonát képező, de a csapatoknál lévő tárgyakkal (elajándékozás, adásvétel stb.). Harmadik vonzata, hogy a jelenleg hatályos jogszabályokból következően, egyes programokra a programfelelős önállóan díjat nem kérhet, azt a fenntartó, a fenntartó nevében a programfelelős, vagy maga a Szövetség illetve a Szövetség nevében – felhatalmazás vagy megállapodás alapján – a csapatparancsnok/programfelelős teheti meg. Ennek az indoka az, hogy egy szervezeten belül a pénzmozgásnak átláthatónak,

³ Alapszabály 30. § (1)-(3) bekezdése

⁴ <https://www.cserkesz.hu/vezetoknek/testuletek/hivatalos-dokumentumok/dokumentum/egyuttmukodesi-megallapodas-minta-csapatok>

⁵ Alapszabály 30. § (3) bekezdése

⁶ Ptk. 3:1 § (5) bekezdése



Magyar Cserkészszövetség

Cím H-1025 Budapest, Tömörkény utca 3/a.

Telefon Fax +36 1 394 5084

Email titkarsag@mcssz.hu Honlap www.cserkesz.hu



követhetőnek kell lennie, ami nem valósul meg akkor, ha a programfelelős mögött nem áll jogi személy.

- Tartozásért való felelősség⁷

Tehát, amennyiben a cserkészcsapat működése, vagy fenntartása céljából létrehozunk egy alapítványt/egyesületet, az önálló jogi személy, és annak a vagyona önálló vagyont képez. Ez azért fontos, mert amennyiben tartozás áll fenn (pl. közüzemi díj, adótartozás stb.), az alapítvány a saját vagyonával felel, a cserkészcsapat által használt, nem a fenntartó (hanem a Szövetség) vagyonát képező tárgyak a tartozása rendezését nem érinthetik.

Példa: Az fenntartó alapítvány/egyesület bármilyen tartozásának visszafizetésére nem használhatják fel azokat a csapat használatában lévő tárgyakat. pl. sörpadok, sátrak, amelyek a leltár alapján a Szövetség vagyontárgyat képezik. Éppen ezért javasolt óvatosan, körültekintően eljárni akkor, amikor a fenntartó tulajdonában halmozódnak a csapat által használt tárgyak (pl. elnyert pályázatok nyomán). Ilyen esetben a csapat kiszolgáltatottá válhat a fenntartó mindenkori vezetése felé, valamint egy esetleges pénzügyi-számviteli hiba a fenntartó oldalán komoly következményekkel járhat a csapat által használt vagyona nézve.

- Adománygyűjtés

Az adománygyűjtéssel hasonló a helyzet. Magának a csapatnak adni adományt annak a tudatában lehet, hogy amit a csapat kap, az a Szövetség vagyonát fogja növelni, de maga a csapat rendelkezhet vele (pl. valaki egy sátrat szeretne ajándékozni a csapatnak, akkor megteheti, de ilyen formában.). Adománygyűjtésre a civil szervezet nevében, vagy javára⁸ van lehetőség, tehát az a csapat fenntartóján vagy a Szövetségen keresztül történhet. A civil szervezet nevében vagy javára történő adománygyűjtés nem járhat az adományozók, illetve más személyek zavarásával, a személyhez fűződő jogok és az emberi méltóság sérelmével.⁹

Példa: Nem lehet egymás után telefonon tízszer felhívni valakit, hogy csak azért is adakozzon. Az is fontos, hogy adatvédelmi szabályokat betartsuk, így pl. nem mondhatjuk azt az adományozónak, hogy kevés, amit ad, hiszen az előző adományozó, Kis Géza 12.000 forint adott (vö. pénzügyi adatok védelme), vagy nem használhatjuk az 5 évvel ezelőtti tábori névsort arra, hogy az azon szereplőknek tömeges e-mailt küldjünk, hogy támogassák a csapatunkat (vö. adatok cél szerinti felhasználása).

A civil szervezet nevében vagy javára – így a Szövetség, vagy a fenntartó nevében vagy javára – történő adománygyűjtés csak a civil szervezet írásbeli meghatalmazása alapján végezhető.

⁷ Civil tv. 17. § (2) bekezdése

⁸ Civil tv. 25 §

⁹ Civil tv. 26 § (1)-(2) bekezdése



Magyar Cserkészszövetség

Cím H-1025 Budapest, Tömörkény utca 3/a.

Telefon Fax +36 1 394 5084

Email titkarsag@mcssz.hu Honlap www.cserkesz.hu



- Fenntartó feladatai

Gyakran nagyon összefonódva működik a csapat és a csapat működéséért létrehozott alapítvány, ezért hívjuk fel itt a figyelmet, hogy az alapítvány megfelelő működéséhez, különösen a helyes beszámoló, nyilvántartás, könyvvezetés stb. esetében a Ptk., a Civil tv. és a számviteli törvény szerinti egyes egyéb szervezetek beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 479/2016. (XII.28.) Korm. rendelet ad részletes információt.

Csapatparancsnoki felelősség:

- Cserkészcsapat vagyona a cserkészzet céljának megfelelően legyen felhasználva.
- Évente frissített leltárkészítés a csapat által használt Szövetségi vagyonról.
- Biztosítani a csapat pénzügyeiben az átláthatóságot, a források megfelelő feltüntetését.
- Amennyiben köt a cserkészcsapat egy vagy több jogi személlyel olyan megállapodást, ami a cserkészcsapat fenntartását szolgálja, a megállapodást írásba kell foglalni, azt a Szövetség és a fenntartó képviselőjével cégszerűen alá kell írni.
- A megállapodásban meg kell jeleníteni, hogy a fenntartó milyen támogatást tud nyújtani.
- Megállapodást elektronikus úton meg kell küldeni a kerületi és az országos elnökségnek.
- Adománygyűjtéskor a fenntartótól írásbeli meghatalmazás beszerzése.

Lehetséges következmények, jogviták

Ahol pénzmozgás van, ott ezzel kapcsolatban vita is keletkezhet, a nézeteltérések több szereplő között alakulhatnak ki. Kialakulhat érdeksérelem egyrészt cserkészeten belül, (pl. a csapat az általa használt szövetségi vagyont nem megfelelően használja), illetve kívülről érkező. A kívülről érkező panasz vagy közvetlenül a Szövetséget érinti, vagy pedig a csapat támogatása kapcsán a csapat fenntartóját. Olyan eset is elképzelhető, amikor a fenntartó és a csapatparancsnok között alakul ki nézeteltérés a csapatnak adott, és csapatparancsnok által felhasznált támogatás kérdésében. Ezekben az esetekben a megoldás mindig **egyedi eljárás**, amely során a konkrét ügy körülményeit egyedileg kell megvizsgálni és elbírálni.

Összefoglaló a pénzügyi átláthatósághoz: csapatparancsnoktól csapatparancsnokoknak



Magyar Cserkészszövetség

Cím H-1025 Budapest, Tömörkény utca 3/a.

Telefon Fax +36 1 394 5084

Email titkarsag@mcssz.hu Honlap www.cserkesz.hu



Csapatparancsnokként egészen biztosan kezelniük kell valamilyen volumenű pénzeszközt, ami magával vonja a mögöttes felelősség kérdését is. Tudatosítani kell magunkban, hogy nemcsak a vezetőinkért és rájuk bízott gyerekekért, hanem a csapatunk (tárgyi) eszközeiért, valamint a pénzkészleteiért is felelősek vagyunk. Mindemellett tekintettel arra, hogy csapatunk vagyona valójában a Szövetség vagyona, így lépéseink a teljes Szövetségre kihatással vannak.

Ha általánosságban vizsgáljuk a pénzzel kapcsolatos felelősséget, akkor az alábbi dolgokra kell gondolni:

- felelősek vagyunk a **szülők által befizetett összegek** (tagdíj, programok költsége, tábordíj...) kezeléséért: ha itt valamennyi pénz elvész, akkor ez a mi felelősségünk
- felelősek vagyunk a befizetett pénzek **szabályos és átlátható elköltéséért**: valóban az adott célra, programra legyen elkölthető a pénz és valamilyen formában visszakövethető legyenek a tranzakciók (érdemes legalább egy Excel táblázatban vezetni ezeket)
- minden helyzetben tudniuk kell **elszámolni** a ránk bízott pénzekkel – vagyis tudniuk kell igazolni, hogy az előző pont megvalósult

Természetesen, más területekhez hasonlóan, a kezelés módja, a pénzmennyiség nagysága (és az ezzel járó felelősség súlya) nagyban függ a csapat méretétől, berendezkedésétől és tagoltságáról. A következőkben két nagy kategóriába sorolva tekintjük át a pénzügyi felelősség speciális változatait: 1) mögöttes civil szervezettel rendelkező csapatok (értsd: ahol van a csapathoz kizárólagosan kapcsolódó, vagy más csapatokkal együtt működtetett alapítvány/egyesület), 2) mögöttes civil szervezettel nem rendelkező csapatok.

Azoknál a csapatoknál, ahol van mögöttes civil szervezet (ami kizárólag az adott csapat vagy maximum 2-3 közeli csapat fenntartására alakult) a pénzügyi felelősség bár nagyobb – hiszen a civil szervezet vagyonával és gazdasági működésével minden évben hivatalos módon el kell számolni – lehetőség van a felelősségi kör megosztására, ha az alapítvány/egyesület vezetése elkülönül a csapat vezetésétől. Ebben az esetben megvalósul, az állami szférából ismert hatalmi ágak szétválasztásának módszere: a felelőségen felül a döntési jogkörök megoszlanak, így ellenőrizhetőbbé és átláthatóbbá válik a szervezet. Ebben az esetben feltételezzük, hogy a csapat pénzügyi mozgásainak többsége a mögöttes civil szervezeten futnak át és csak néhány kisebb tétel (például őrsi-raji-vezetőségi programok és kisebb beszerzések) kerülnek a civil szervezet látókörén kívülre. Itt érdemes rögtön megjegyezni, hogy felelősségünk ebben az esetben is van, hiszen ezekkel a pénzekkel is el kell tudunk számolni (ha nem is nekünk parancsnokoknak, de legalábbis a rajvezetőknek és őrsvezetőknek) – érdemes ezeket a befizetéseket elkülönítetten kezelni és a bevételekről-kiadásokról pontos elszámolást vezetni. Mögöttes szervezet esetén fontos leszögezni, hogy



Magyar Cserkészszövetség

Cím H-1025 Budapest, Tömörkény utca 3/a.

Telefon Fax +36 1 394 5084

Email titkarsag@mcssz.hu Honlap www.cserkesz.hu



bár jogi értelemben a felelősség a civil szervezet hivatalos képviselőjét terheli, de a parancsnoknak is feladata, hogy a lebonyolított programok pénzügyileg átláthatók és visszakövethetőek legyenek. Ez alatt azt értjük, hogy minden kiadási tételhez kapcsolódjon – a szervezet nevére kiállított, szabályos – bizonylat. Talán akkor járunk el a legtisztábban, ha a szülői befizetések döntő többségét is a civil szervezet kezeli (kivéve a kiadásoknál említett példákat): ilyenkor a szülők egyértelműen látják, hogy a befizetett pénzek milyen célokra kerülnek kifizetésre, miközben az őrvezetőket (és a rajvezetőket) mentesítjük a pénzkezelés felelőssége alól. A bevételeknél külön érdemes megemlíteni a pályázatokat és egyéb támogatásokat: itt a felelősség legnagyobb része a pénz elköltéséhez kapcsolódik – ha nem megfelelően, a kifizetett célok és költségtervek alapján költségek, akkor nem tudunk elszámolni a pályázattal, ami (legrosszabb) esetben visszafizetési kötelezettséggel járhat.

Kiemelt szempontok:

- háttérszervezettel való normális kommunikáció, együttműködés, tervezés
- előny: pályázatok benyújtása, átláthatóság
- cél: szülői befizetések ide érkezzenek
- éves számvetés (szülőkkel, csapat vezetőségével megosztás)
- számla/bizonylat igénylése minden kiadás esetén a háttérszervezet nevére (igazolhatóság)
- tervezés: jövőbeni kiadások - háttérszervezettel

Főleg kisebb csapatokra jellemző, hogy **nem rendelkeznek saját mögöttes civil szervezettel**: ilyenkor vagy maguk gazdálkodnak (és vezetik a bevételek és kiadások alakulását), vagy esetleg az egyházközség/plébánia/iskolai alapítvány segít ezeknek az elvégzésében. Ha a csapat saját maga „gazdálkodik”, akkor a parancsnokon lévő felelősség erősen megnövekszik: a szülők személyesen ránk bízzák a pénzüket, amit nekünk kezelni (értsd: elkülönítetten tárolni) kell és bármilyen helyzetben el kell tudnunk számolni ezekkel az összegekkel. Ahogy azt korábban írtuk, ilyenkor célszerű táblázatos formában vezetni a csapat pénzügyeit, ahol átláthatóan és elkülönülten jelennek meg az egyes tételek.

Kiemelt szempontok:

- pénz saját vagyontól elkülönített kezelése,
- felkészültnek lenni az elszámolásra,
- bevételek-kiadások vezetése (Excel táblázat elsősorban, kézzel írt napló),



Magyar Cserkészszövetség

Cím H-1025 Budapest, Tömörkény utca 3/a.

Telefon Fax +36 1 394 5084

Email titkarsag@mcssz.hu Honlap www.cserkesz.hu



- jövőbeli kiadások megtervezése,
- korábbi év pénzügyi összegzése,
- személy kijelölése, aki „kontrollként” rálát a pénzügyekre



Magyar Cserkészszövetség

Cím H-1025 Budapest, Tömörkény utca 3/a.

Telefon Fax +36 1 394 5084

Email titkarsag@mcssz.hu Honlap www.cserkesz.hu



2. A károkozásért, balesetért való helytállás kérdései csapatparancsnoki szinten

Felelősség nagyvonalakban

Felelősség alatt az esetleges hibásan, balul sikerült programok, események következményéért való helytállást értjük. Minden jószándék és odafigyelés mellett is előfordulhatnak olyan esetek, amikor a programon a tervezettől eltérően alakulnak a dolgok, amiből hátrány, baleset, kár keletkezik.

Fontos látni, hogy egy ilyen balul sikerült eseménynek jogi vonzata is van. Az, hogy lesz-e tényleges jogi eljárás, az egyáltalán nem biztos, viszont jó, ha tisztában vagyunk azzal, hogy adott esetben, jogi szemszögből mivel járhat a káresemény, baleset bekövetkezése, illetve tisztában legyünk a legfontosabb szempontokkal.

Először leegyszerűsített elméleti, majd néhány gyakorlati példán keresztül mutatjuk be a felelősség kereteit. Először is azt szeretnénk tisztázni, hogy egy ilyen jellegű eseménynek két fő vonzata van: polgári jogi és büntetőjogi. Polgári jogi a felelősség elsősorban az anyagi kárért való helytállásra, néhány esetben a személyi jellegű kárra vonatkozik, azaz olyan esetekben indul polgári eljárás, ha a Polgári Törvénykönyvben szabályozottak sérülnek. (személyiségi jogok megsértése, szerződésekkel kapcsolatos nem megfelelő teljesítés, anyagi kár keletkezése úgynevezett „szerződésen kívül okozott kár”, tulajdoni viták, stb.) A büntetőjogi felelősség akkor vizsgálendő, ha az esemény maga valakinek a tettén, mulasztásán alapul és ebből kifolyólag a Büntető Törvénykönyvben szereplő bűncselekmény valósul meg. (Kiskorú veszélyeztetése, testi sértés, vesztegetés, stb.) Azért fontos elkülöníteni ezt a két területet, mert máshogy hat a csapatparancsnokok felelősségére. (Tipikusan személyiségi jogok, szerződéssel kapcsolatos események, tulajdonnal kapcsolatos szabályok stb.) Polgári jogi értelemben az MCSSZ a csapatban végzett cserkészmunka mögött álló jogi személy, általa engedélyezett programok, táborok működhetnek, **jogi felelősséget is a Szövetség** viseli a polgári jogi szabályok szerint.

A **büntetőjogi** vetület pedig azt jelent, hogy amennyiben olyan esemény következik be (baleset, veszélyeztetés, stb.), amiért valaki egyéni felelőssége megállapítható, és az ügyből büntetőeljárás lesz, ebben az esetben az elkövető személy **önállóan, személyesen** felel, tehát itt már nem a Szövetség mögöttes felelősségéről van szó, hanem teljességgel az egyénéről.

Melyik útra terelődik az ügy? Mindig az adott eseménytől függ, attól, hogy milyen sérelem keletkezett, ki a sértett, a sértett maga hova fordul, stb. Az sem kizárt, hogy olyan eljárás indul, amelyben mindkét vetület jelen van. Fontos hangsúlyozni az ügyek minden egyes alkalommal egyedi mérlegelést igényelnek, éppen ezért a következő példákat is ennek megfelelően kell értelmezni. A későbbiek során írunk olyan szempontokat is, amelyeket



Magyar Cserkészszövetség

Cím H-1025 Budapest, Tömörkény utca 3/a.

Telefon Fax +36 1 394 5084

Email titkarsag@mcssz.hu Honlap www.cserkesz.hu



bíróság az adott esetben vizsgál, ezek olyan kritériumok, amelyek alapján a csapatparancsnokok és a vezetők kötelesek eljárni.

Összefoglalva tehát, figyelmesen, a felelősség tudatában kell eljárni csapatparancsnokként: megfelelően előkészített programokat szervezni, az esetlegesen felmerülő veszélyeket, kockázatokat alaposan feltérképezni és előrelátó módon kezelni, a helyes középutat megtalálni a vagány és a már túlzó programok között.

2.1. Polgári jogi szempontok:

Ebben a részben írjuk le a legfontosabb szempontokat. Ezek egyrészt mint magatartási forma fontosak, másrészt a bíróság (sok egyéb szempont mellett) ezeket vizsgálja elsőként.

Jogi háttér

- Alapszabály, Táborozási Szabályzat
- A Polgári Törvénykönyv szócikkje 2013.évi V. törvény (Ptk.) (kártérítés)
- A tanuló ifjúság üdülésének és táborozásának egészségügyi feltételeiről szóló 12/1991. (V. 18.) NM rendelet
- Egyes nem üzleti célú közösségi, szabadidős szálláshelyek üzemeltetésének egészségügyi feltételeiről szóló 37/2007. (VII. 23.) EüM-SZMM együttes rendelet

Kiemelt fogalmak: károkozás, felróhatóság, előreláthatóság, vétőképeség

Részletezés:

- Általában elvárhatóság elve, felróhatóság

A Ptk. alapján, ha törvény eltérő követelményt nem támaszt, a polgári jogi jogviszonyokban úgy kell eljárni, ahogy az az adott **helyzetben általában elvárható** (általában elvárhatóság elve.). E magatartásmérce megsértése a felróhatóság. A gyakorlatban azt jelenti ez az elv, hogy a károkozás során a vezető mindent megtesz a kár elhárítása érdekében, alaposan és felelősségteljesen viselkedik, de a kár mégis bekövetkezik, akkor neki a károkozás nem felróható. Azonban, ha nem úgy jár el, ahogy ez elvárható lenne, ahogy azt a hasonló helyzetben lévő más személy tenné, figyelmetlen, pontatlan, akkor neki felróható a károkozás, és viselnie kell a következményeit. (a felróhatóságot, ha oda kerül az ügy, a bíróság vizsgálja)

Példa: Portyán az őrök kirándulni megy, hiába jelez az időjárás előrejelzés jégesőt és ködöt, a rajvezető felviszi a gyerekeket a hegyekbe, ahol valóban hatalmas jégeső lesz. Ketten



Magyar Cserkészszövetség

Cím H-1025 Budapest, Tömörkény utca 3/a.

Telefon Fax +36 1 394 5084

Email titkarsag@mcssz.hu Honlap www.cserkesz.hu



megcsúsznak és a leesnek egy szikláról, megütik magukat. A rajvezető ebben az esetben nem úgy járt el, ahogy az általában elvárható, hiszen látta előre a rossz viszonyokat, de ennek ellenére felvitte a gyerekeket. Neki felróható ez a magatartás.

Példa: A raj vízi túrán vesz részt, ahol a csónak – előre nem látható okból – felborul. A nagy sodrás miatt választani kell a túravezetőnek, hogy a gyerekeket vagy a felszerelést menti. A túravezető a gyerekeket megmenti, de a felszerelés elveszik. A túravezető magatartása során úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható, ezért a felszerelés elvesztése kapcsán felróhatóság nem terheli.

Példa: A vezető, ha engedi az omladozó sziklafalon sétálni a gyereket, nem szól rá, majd pedig a gyerek leesik, a vezetőt felelősség terheli. Ugyanakkor, ha a gyerek métázás közben elesik, és a vezető mindent megtesz az ügy érdekében, gyorsan orvosolja a problémát, felelősségre nem vonható.

Tehát, még ha sántítanak is a példák egy kicsit, az a lényege ennek az alap szempontnak, hogy a viselkedés, tett az a normálishoz, átlagoshoz képes milyen. Azt vizsgálja ilyen esetben a bíróság, hogy más ugyanilyen helyzetben mit tett volna.

- **Károkozás**

A károkozás a károkozó személy olyan cselekménye, amelynek eredményeként a károsult felet a vagyonában, vagy személyét érintően hátrány éri (kár). **Például a tábortól autótval nekitoltni valaminek, kitörni egy ablakot, levernii a villanyórát stb.** Aki a kárt okozza, köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól a károkozó, ha bizonyítja, hogy magatartása nem volt felróható.

Néhány kivételtől eltekintve (pl. károsult beleegyezése, szükséghelyzet) minden károkozás jogellenesnek minősül.

- **Előreláthatóság, „vis maior”**

Nem állapítható meg az okozati összefüggés azzal a kárral kapcsolatban, amelyet a károkozó nem látott előre és nem is kellett előre látnia. Vis maior helyzet lehet például a villámcsapás, szélvihar stb.

Példa: Itt arról van szó, hogy a csapat egy helyi vállalkozótól bérel egy nagy sátrat és két nagy ponyvát. A megállapodás nem pontos, a bérleti díj és a felszerelés átvétele meg van határozva, de egyéb nem. A táborban jön egy vihar, és egy villámcsapás a fába csap, az kidől, a szakszerűen hozzáerősített ponyva viszont kettéhasad. Ha perre kerülne a sor, vis majorra, azaz elkerülhetetlen természeti csapásra, és az ezzel okozati összefüggésben lévő kárra hivatkozhat a Szövetség.

- **Vétőképtelenség**



Magyar Cserkészszövetség

Cím H-1025 Budapest, Tömörkény utca 3/a.

Telefon Fax +36 1 394 5084

Email titkarsag@mcssz.hu Honlap www.cserkesz.hu



Akinek belátási képessége oly mértékben korlátozott, hogy a károkozással kapcsolatos magatartása következményeit nem képes felmérni, nem felel az általa okozott kárért. A belátási képességet tehát mindig az adott károkozás vonatkozásában kell vizsgálni. A belátási képesség fogyatékosága visszavezethető a károkozó életkorára vagy szellemi állapotára. A cselekvőképtelenség életkori határának azonban semmiféle jelentősége nincs.

A vétőképtelen helyett az felel, aki jogszabály alapján a vétőképtelen gondozójának minősül. Gondozó az is, aki a vétőképtelen személy felügyeletét a károkozáskor ellátta. Mentésül a gondozó a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a nevelés és a felügyelet ellátásával kapcsolatban felróhatóság nem terheli. A vétőképtelen gondozójának felelőssége nem más személy károkozásáért való járulékos felelősség, hanem önálló felelősség. **A felelősség jogalapja a gondozót jogszabály alapján terhelő nevelési, felügyeleti kötelezettség elmulasztása, nem megfelelő teljesítése. A gondozó tehát saját felróható magatartásáért felel.**

A gondozó fogalma alapvetően két személyi kört ölel fel. Gondozó mindenekelőtt a vétőképtelen nevelését ellátó személy, és gondozó az is, aki a vétőképtelen személy felügyeletére a károkozáskor köteles. Nevelést végző személynek számít kiskorú vonatkozásában a szülői felügyeletet gyakorló szülő. Felügyeletet ellátó személynek pedig az tekintendő, akire a vétőképtelen felügyeletét a nevelést ellátó személy bízta, például óvoda, iskola, kollégium, cserkésztábor stb. Több gondozó felelősségére a többiek közös károkozására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Lehetséges ugyanis, hogy a vétőképtelen személynek egyszerre több felelőssé tehető gondozója van, például a szülői felügyeletet gyakorló szülő a súlyos nevelési hiba miatt, az iskola pedig a tényleges felügyelet elmulasztása miatt tartozik felelősséggel.

A Ptk. a gondozó felelősségére kimentési szabályt állít fel, amikor kimondja, hogy a gondozó a felelősség alól akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy a nevelés és a felügyelet ellátásával kapcsolatban őt felróhatóság nem terheli. **A mentesüléshez tehát a gondozónak konkrétan a nevelés és a felügyelet ellátásával kapcsolatos felróhatósága hiányát kell bizonyítani.**

- Személyiségi jogok



Magyar Cserkészszövetség

Cím H-1025 Budapest, Tömörkény utca 3/a.

Telefon Fax +36 1 394 5084

Email titkarsag@mcssz.hu Honlap www.cserkesz.hu



A Ptk. személyiségi jogi sérelemként nevesíti az élet, testi épség és az egészség megsértését, kártérítés követelhető a felelős, jogsértő személytől, ha a kár is bekövetkezik.¹⁰ Nem kártérítés, hanem sérelemdíj kár bekövetkezése nélkül is követelhető. Az általában elvárható magatartás elve tehát azt jelenti, hogy a vezetőknek úgy kell megoldani a helyzetet, ahogy egy felelősségteljes, alapos és körültekintő vezető megoldja.

Példa: Becsületsértés vagy a jó hírnév megsértése megtörténhet akkor, ha az egyik őrsvezető a sátrában, több cserkész előtt hamisan állítja azt a másik őrsvezetőről, hogy a csapat kasszájából lopott. Ebben az esetben a hamisan állító őrsvezető felelhet a becsületsértésért.

Példa: Az őrsvezető felelőtlensége miatt a cserkesz napokig vizes hálósáokban alszanak, ezért vesegyulladásra kapnak. Ebben az esetben sérelemdíj/kártérítés követelhető, mely az MCSSZ terhére lesz felróva.

Csapatparancsnoki/táborparancsnoki felelősség:

- A táborozást a táborozás kezdete előtt legalább 6 héttel köteles a tábor helye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal népegészségügyi feladatkörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalánál bejelenteni akként, hogy a bejelentésnek tartalmaznia kell a táborozás helyét, időpontját, valamint a táborozásban részt vevők várható számát.
- A táborozás közegészségügyi feladatainak biztosítása.
- Elsősegélynyújtáshoz szükséges felszerelés, képzett elsősegélynyújtó jelenlétét biztosítása.
- Orvos elérhetőségének helyéről és idejéről a táborozás megkezdése előtt tájékozódás.
- Fogyasztáshoz, főzéshez, mosogatáshoz, fogmosáshoz a létszámnak megfelelő, elegendő mennyiségű, ivóvíz minőségű vizet kell biztosítani.
- Nomád táborhelyre vonatkozó ételmezés- és táplálkozás-egészségügyi szabályok ismerete és alkalmazása.
- Nomád táborozás befejezése után a táborhelyet legalább olyan tisztasági állapotban kell elhagyni, mint amilyenben az a táborozás megkezdésekor volt.

Csapatparancsnoki feladat:

¹⁰ Kézikönyv vezetőknek, Dr. Constantinovits-Csóka Sartolta- Zahorecz Pál, A tábor személy és vagyonbiztonsága, 2015



Magyar Cserkészszövetség

Cím H-1025 Budapest, Tömörkény utca 3/a.

Telefon Fax +36 1 394 5084

Email titkarsag@mcssz.hu Honlap www.cserkesz.hu



Csapatparancsnok teremtsen meg/dolgozza ki a csapat fenntartásának kereteit, ha már ez korábban megtörtént, akkor ennek a módját ismerje meg.

Lehetséges jogkövetkezmények

A csapatparancsnok/táborparancsnok általános kártérítési felelőssége két fő területen ragadható meg. Egyrészt a felügyeltére bízott kiskorúak tekintetében nevelési felügyeleti kötelezettség terheli a tőle elvárható mértékig, másrészt pedig egy cserkésztábor esetén felelős a tábor szervezőjeként a táborokra vonatkozó jogszabályi követelmények teljesüléséért. Amennyiben a rá bízott kiskorúak felügyeletét nem látja el, vagy a táborra vonatkozó jogszabályi követelményeknek a tábor nem felel meg, és ezek miatt káresemény történik, akkor a Szövetség, mint a tábor hivatalos szervezőjének a felelőssége megállapítható lesz, az okozott kárt köteles lesz megtéríteni. Ugyanakkor a Szövetség a kár megtérítése után vélhetően a tábor vezetéséért felelős személlyel szemben fogja érvényesíteni a másodlagos kártérítési igényét.

Meg kell jegyezni, hogy érvényes táborozási engedéllyel rendelkező táborokra kiterjed a Szövetség felelősségbiztosítása, mely szerint a biztosító megtéríti a tábor szervezésével összefüggő személyi sérülések és dologi károkat, továbbá fedezetet nyújt a biztosítás a tábor során a cserkészt ért károkból a cserkész által okozott károkból származó kártérítési kötelezettségekre.

2.2 Felelősség baleset/személyi sérülés esetén

A cserkészéletben nem ritka, hogy valamilyen programon, tábor folyamán valamelyik résztvevővel baleset történjen. Ez a rész arra keresi a választ, hogy a baleset létrejöttéért valaki felel-e, illetve milyen kötelezettségeket ró a baleset megelőzés, balesetben való helytállás és az enyhítés az egyes résztvevőkre.

Jogszabályi háttér

- A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012.évi C. törvény (Btk.)
- A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013.évi V. törvény (Ptk.)
- Táborozási Szabályzat (TÁSZ)
- A tanuló ifjúság üdülésének és táborozásának egészségügyi feltételeiről szóló 12/1991. (V. 18.) NM rendelet
- Egyes nem üzleti célú közösségi, szabadidős szálláshelyek üzemeltetésének egészségügyi feltételeiről szóló 37/2007. EüM-SZMM együttes rendelet



Magyar Cserkészszövetség

Cím H-1025 Budapest, Tömörkény utca 3/a.

Telefon Fax +36 1 394 5084

Email titkarsag@mcssz.hu Honlap www.cserkesz.hu



Kiemelt fogalmak: betegség, sérülés, baleset, előreláthatóság, „vis maior”, általában elvárható magatartás elve / felróhatóság, szándékosság, gondatlanság, kiskorúak veszélyeztetése, könny/súlyos testi sértés, tábori egészségügy

Részletezés:

- **Betegség**

Nem várt allergiás reakció (csípés, gyógyszer, étel), járvány, ételmérgezés.

- **Sérülés**

Emberi testfelületet érintő ütés, vágás, horzsolás stb.

- **Baleset**

Cselekmények láncolata, amely eredményeképpen személyi, illetve vagyoni sérülés következik.

- **Szándékosság**

A büntetőjogban értelmezett fogalom. Bűncselekménynek azok a cselekvések számítanak, amelyeket szándékosan, vagy gondatlanul követnek el, veszélyes a társadalomra és a Büntető Törvénykönyv tartalmazza¹¹. Szándékosan az követi el a bűncselekményt, aki látja, hogy mi lesz a következménye a tettének, azt kifejezetten kívánja, vagy pedig a következményeibe belenyugszik. Ez a cserkészeten belül igen ritka. ☺ A szándékos bűncselekményekért jóval nagyobb büntetést szab ki a bíróság.¹²

- **Gondatlanság**

A másik nagy kategória az, ha valaki látja előre a lehetséges következményeket, de könnyelműen bízik azok elmaradásában, vagy pedig a lehetséges következményeket azért nem látja előre, mert a tőle elvárható figyelmet és körültekintést elmulasztotta.¹³ Gondatlanságból jóval több bűncselekmény adódhat a cserkészek életében, ezért fontos különösen, hogy a biztonsági szabályok megfelelőek legyenek, és annak betartását a csapatparancsnok, és a vezetők egyaránt komolyan vegyék.

Példa: Éjszakai drop-out során a tábori furgonban gyereket szállítunk a földön ülve, a furgon balesetet szenved, és az szabálytalan szállítás miatt a gyerekek megsérülnek.

¹¹ Btk. 4.§

¹² Btk. 7.§

¹³ Btk. 8.§



Magyar Cserkészszövetség

Cím H-1025 Budapest, Tömörkény utca 3/a.

Telefon Fax +36 1 394 5084

Email titkarsag@mcssz.hu Honlap www.cserkesz.hu



Példa: Táborban hatalmas tábortűzet rakunk, nem gondoskodunk elég oltóvízről, és hirtelen feltámadó szél miatt az erdő egy része leég, többen égési sérüléseket szenvednek.

Példa: A táborban a szerszámfelelős hanyag, nem megfelelően rendezi és ellenőrzi a különböző eszközöket. Az egyik kilazult fűrészbélyeg komolyan megsebesíti a gyereket, ebben a baleset szempontjából gondatlanság terhelheti, hiszen nem ellenőrizte megfelelően a szerszámokat.

Példa: A GH parancsnok nem megfelelően tárolja a GH-n az élelmiszert, az megromlik, ezért a tábor résztvevői a romlott élelmiszer elfogyasztása után gyomorrontást kapnak. Megállapítható, hogy a tábor résztvevőinek egészségromlását a GH parancsnok gondatlan magatartása okozta.

- **Kiskorú veszélyeztetése**

A Btk. bűncselekményei közül ez az, ami legkorábban szóba kerülhet a cserkészprogramokon. Ez azt jelenti, hogy a kiskorú (18. életévét be nem töltött személy) nevelésére, felügyeletére vagy gondozására köteles személy, ha e feladatából eredő kötelezettségét súlyosan megszegi, és emiatt a kiskorú testi, szellemi, értelmi, erkölcsi és érzelmi fejlődését veszélyezteti, büntetendővé válik.¹⁴

Példa: csapattáborban takarodó után a vezetők alkoholt fogyasztanak. Éjszaka egy cserkész rosszul lesz, kórházba kellene vinni, de senki sem vezethet az esti buli miatt.

- **Könnyű/súlyos testi sértés**

A két kategóriát a büntetőjog alkalmazza, azt takarja, hogy a sérülés milyen mértékű. Nyolc napon belül könnyű, míg nyolc napon túl gyógyuló sérülés súlyosnak. Ott van a különbség, hogy ki indíthatja az eljárást, maga a sérelmet szenvedett fél, vagy pedig hatóság.

Példa: Könnyű testi sértésnek számít, ha a cselekmény miatt megvágja magát a gyerek a bicskával, lehorzsolja a könyökét, súlyos testi sértésnek, ha betörik a gyerek feje, eltörik a keze, bokaszalagszakadás, megreped a bordája stb.

- **Tábori egészségügy**

A Szövetség által elfogadott és bevett táborozási szabályzat pontos szabályokat tartalmaz a tábor szabályairól. (kik a résztvevői, milyen a táborrend, utazás, programok, engedélyek, vezetés stb), itt találjuk a tábori egészségügyre vonatkozó legfontosabb kritériumokat. A honlapról letölthető anyag az egészségügyi vezetés legfontosabb kereteit szabja meg: legyen

¹⁴ Btk. 208.§



Magyar Cserkészszövetség

Cím H-1025 Budapest, Tömörkény utca 3/a.

Telefon Fax +36 1 394 5084

Email titkarsag@mcssz.hu Honlap www.cserkesz.hu



készenlétben a táborban egészségügyi felszerelés, mentőláda, fertőzés esetén a fertőzött elkülönítése, táboronként legalább egy képzett elsősegélynyújtó jelenléte stb.¹⁵ (Izd. TÁSZ)

Csapatparancsnoki felelősség:

- Felelősségi kérdések ismerete.
- Megbízható vezetők választása, nevelése.
- Megfelelő biztonság kialakítása a táborban és a programokon. Különösen fontos a tábori építkezés során használatos szerszámok jó állapota, azoknak a helyes használata, tárolása. Ebbe a felelősségi körbe tartozik az is, hogy a gyerekek szerszámhasználati tudásáról, aztán magáról a szerszámhasználati felügyeletről gondoskodni kell.
- TÁSZ ismerete, és mellékletei használata.
- Megfelelő egészségügyi felszerelés beszerzése, tárolása, folyamatos pótlása és alkalmazása.
- Szülőktől táborozási engedély kérése (ebben szerepelnie kell a gyerek adatainak, a tábor helyének és idejének pontos megjelölése, a tábor vezetője, neki az adatai, szükséges táborozási kellékek, szülő aláírása, hogy a tábor szervező felügyeletére és gondozására bízta gyermekét, illetve felelősséget vállal a gyermeke által okozott kárért).
- Szülőtől a gyermek egészségére vonatkozó nyilatkozatának beszerzése. Az a gyerek vehet részt a táborozáson, aki erre megfelelő állapotban van és erről a szülő nyilatkozik.¹⁶

Csapatparancsnoki feladat:

- Megbízható vezetők választása, nevelése.
- Szülők felé tájékoztatás (esetleges veszélyekre való felhívás).

¹⁵ Táborozási Szabályzat , https://www.cserkesz.hu/sites/default/files/konyvlap_fajl/mcssz_tasz_2018-03-03.pdf#overlay-context=szovetseg/testuletek/ot/szabalyzatok

¹⁶ 37/2007. EüM-SZMM, 3.§



Magyar Cserkészszövetség

Cím H-1025 Budapest, Tömörkény utca 3/a.

Telefon Fax +36 1 394 5084

Email titkarsag@mcssz.hu Honlap www.cserkesz.hu



- Baleset esetére legyen kéznél a TÁSZ 13. sz. (Baleseti jegyzőkönyv) melléklete 5 példányban.

Lehetséges jogkövetkezmények:

Többnyire a balesetek esetén az érintettek nem viszik tovább az ügyet, hiszen a cserkészprogram jellegéből adódóan számot vetnek a szülők, illetve maguk a résztvevők, hogy az eseményen kisebb balesetek előfordulhatnak. Azonban, ha esetleg mégis olyan baleset történik, amely után hatósági eljárás következik, akkor legnagyobb valószínűséggel testi sértés vagy kiskorú veszélyeztetése merülhet fel.



Magyar Cserkészszövetség

Cím H-1025 Budapest, Tömörkény utca 3/a.

Telefon Fax +36 1 394 5084

Email titkarsag@mcssz.hu Honlap www.cserkesz.hu



3. Gyermekvédelemmel kapcsolatos felelősség

Mindenekelőtt ki kell emelni, hogy e témakörrel foglalkozik a Szövetség Fészek Gyermekvédelmi Munkacsoportja, a témával kapcsolatos bővebb információkért, támogatásért, módszertani segítségért bátran lehet hozzájuk fordulni a gyermekvedelem@cserkesz.hu címen.

A gyermekvédelmi jelzőrendszer a gyermekjóléti szolgálatok által működtetett együttműködési rendszer az egészségügyi és oktatási intézményekkel, különböző hatóságokkal. Célja a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése. A gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése állami és önkormányzati feladat, ugyanakkor a jelzőrendszer része a Szövetségis, elsősorban a felelős csapatparancsnokon keresztül.

Jogsabályi háttér

- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.)

A Gyvt. 17. § (1) bekezdés j) pontja alapján a törvényben szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a Gyvt.-ben meghatározott alaptervékenység keretében az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek. Emellett az alábbi társadalmi szereplőknek van: jelzési kötelezettsége: védőnői szolgálat, házi orvos, házi gyermekorvos, szociális szolgáltatók, köznevelési intézmények, rendőrség

A Szövetség, mint egyesület a civil törvény hatálya alá esik, így a törvény erejénél fogva a gyermekvédelmi területen feladatunk és felelősségünk van. **A jelzőrendszer részei – így a Szövetség képviselőjében a csapatparancsnok is – kötelesek a Gyvt. 17. § (2) bekezdése alapján jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatot nyújtó szolgáltatóknál, továbbá hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.**

Megjegyzendő, hogy ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.



Magyar Cserkészszövetség

Cím H-1025 Budapest, Tömörkény utca 3/a.

Telefon Fax +36 1 394 5084

Email titkarsag@mcssz.hu Honlap www.cserkesz.hu



Ezen kívül a Gyvt. alapján a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében a gyermekvédelmi jelzőrendszer szereplői kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni. Ezen együttműködési és tájékoztatási kötelezettség a csapatparancsnokot is terheli.

Kiemelt fogalmak: a gyermekvédelmi jelzőrendszer, jelzés a gyermek veszélyeztetettségéről

Részletezés:

- A gyermekvédelmi jelzőrendszer

A gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékony működésének a következő a folyamata:

- megelőzés,
- gyanú esetén jelzés – a jelzést tevőnek ennek során nem kell mérlegelnie a veszélyeztetettség súlyosságát
- cselekvés – a gyermekjóléti szolgálat feltárja a problémát, azokra megoldásokat dolgoz ki, indokolt esetben hatósági intézkedéseket kezdeményez; megoldási javaslatait gondozási tervben rögzíti határidők megadásával, ebbe bevonja a jelzőrendszer azon tagjait, akik az érintettek az adott gyermek ügyében;
- az intézkedésekről visszajelzés a jelzőrendszer aktivált tagjainak – itt mérik fel a veszélyeztetettség mértékét az összes információ birtokában;
- utánkövetés, szükség esetén a gyermekvédelmi intézkedés fenntartása, meghosszabbítása vagy éppen megszüntetése, a lehetőségek figyelembevételével a gyermek családba való visszajuttatása.

Jelzés a gyermek veszélyeztetettségéről

A jelzőrendszeri tagok a veszélyeztető tényezők észlelése esetén saját eszközeik segítségével törekednek a káros hatások megelőzésére, ellensúlyozására. Amennyiben azt tapasztalják, hogy a gyermek családban történő egészséges fejlődése érdekében külső segítségre van szükség, jelzéssel élnek a gyermekjóléti szolgálat felé, illetve hatósági intézkedést kezdeményeznek a probléma súlyosságának függvényében. A jelzőrendszeri tagnak a jelzését úgy kell megírnia, hogy abból kiderüljön a veszélyeztetettség oka. Amennyiben a gyermek érdekében azonnali intézkedés szükséges, arra a jelzőrendszeri tagnak



Magyar Cserkészszövetség

Cím H-1025 Budapest, Tömörkény utca 3/a.

Telefon Fax +36 1 394 5084

Email titkarsag@mcssz.hu Honlap www.cserkesz.hu



haladéktalanul külön is fel kell hívnia a figyelmet. A jelzésnek lényegre törőnek, problémára fókuszálnak kell lennie.

Tartalmaznia kell:

- az érintett gyermek(ek) legfontosabb adatait (név, születési idő, hely, anyja neve, családtagok felsorolása, állandó lakóhely, tényleges tartózkodási hely),
- a jelzést tevő intézmény megnevezését, címét, a jelzést tevő személy nevét és elérhetőségét,
- a probléma rövid leírását, a jelzést tevő által a gyermek és családja életében, életkörülményeiben észlelt veszélyeztető okok részletezését, megjelenésének időpontját, időtartamát, a felmerülésének gyakoriságát,
- a jelzést tevő személy vagy intézmény az általa feltárt veszélyeztető okok megszüntetése érdekében eddig megtett intézkedéseit, a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében esetleges javaslatait.

A jelzés írásban bármilyen formátumban megküldhető, a gyermekjóléti szolgálat köteles azt elfogadni. Súlyos bántalmazás vagy életet veszélyeztető helyzet, sérülés észlelése esetén valamennyi jelzőrendszeri tag, a gyermekvédelmi gondoskodásban dolgozó személy kötelessége hatósági intézkedést kezdeményezni, azaz értesíteni kell a gyámhivatalt és/vagy a rendőrséget.

A csapatparancsnok feladatai:

- Ismerteti a vezetőkkel a Szövetség gyermekvédelmi irányelveit, és ügyel ezek követésére.
- Segít kialakítani a vezetőségben azt a légkört, ami lehetővé teszi a nyílt, bizalmi kommunikációt a kialakuló és a fennálló problémákról.
- Módszertani eszközök adásával támogatja a vezetőket a megelőzésben.
- Csak olyan felnőttet enged a cserkészekkel foglalkozni, akit kellően megismert és akiben megbízik; az újonnan jelentkezők munkáját figyelemmel kíséri (e feladat érvényesülését szolgálja, hogy felnőttek számára az Alapszabály alapján külön belépési nyilatkozat szükséges).



Magyar Cserkészszövetség

Cím H-1025 Budapest, Tömörkény utca 3/a.

Telefon Fax +36 1 394 5084

Email titkarsag@mcssz.hu Honlap www.cserkesz.hu



- Biztosítja, hogy a csapatban felmerült problémák kivizsgálásra kerüljenek, majd a szükségessé vált lépéseket is megtegyék az érintettek – az iránymutatástól, segítségadástól az etikai eljárás indításáig.
- Szükség esetén felveszi a kapcsolatot a megfelelő szakemberekkel, hivatali szervekkel.
- Értesíti az érintett szülőket – lehetőleg elérve a megértésüket és közreműködésüket.
- Ha cserkészeten kívüli veszélyeztetésről szerez tudomást, értesíti a szülőket – ha a szülő a bántalmazó, akkor a hatóságokhoz fordul.

A Szövetség a gyermekvedelem.cserkesz.hu oldalon önálló felületen biztosít a csapatparancsnokok számára is a gyermekvédelmi problémák, kérdések kezelésére. Itt olyan cserkészek teljesítenek szolgálatot, akik pszichológus vagy mentálhigiénés végzettséget szereztek, ismerjük az őrsök és csapatok világát, a fiatalok dilemmáit, problémáit, kérdéseit. Egy héten belül igyekeznek válaszolni a kérdésekre.

Ha azonnali válaszra vagy segítségre van szükség, akkor a Kék Vonalat érdemes felkeresni, ahol megbízható emberek várják a telefonhívásokat. **Előhívó vagy körzetszám nélkül, névtelenül és ingyenesen hívható: 116 111.**